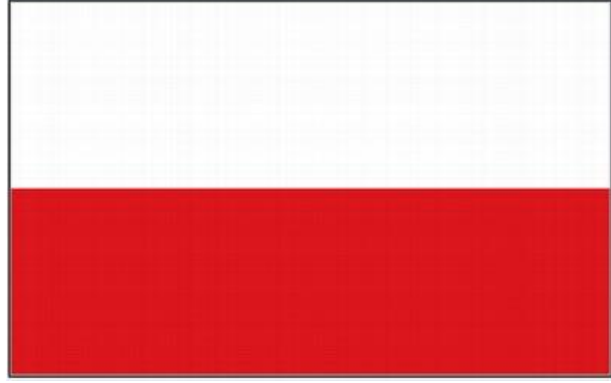

POLONYA ÜLKE RAPORU
YAŞ MEYVE SEBZE SEKTÖRÜ
AÇISINDAN

Uludağ İhracatçı Birlikleri
Genel Sekreterliği
Haziran 2024

İçindekiler

ÜLKE PROFİLİ	3
GENEL EKONOMİK BİLGİLER.....	3
GENEL EKONOMİK DURUM	6
DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	8
Dış Ticaret.....	8
Başlıca İhracat Yapılan Ürünler (1000 \$)	9
Başlıca İhracat Yapılan Ülkeler (1000 \$).....	10
Başlıca İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$).....	11
Başlıca İthalat Yapılan Ülkeler (1000 \$).....	13
TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	14
Türkiye'nin Polonya'ya İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1000 \$).....	14
Türkiye'nin Polonya'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 \$)	15
POLONYA YAŞ MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI.....	17
Başlıca YMS İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$)	17
Başlıca YMS İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$).....	19
Başlıca YMS İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$)	20
Başlıca YMS İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$).....	21
Türkiye'nin Polonya'ya YMS İhracatı (\$).....	22
Başlıca mal Grupları Bazında UYMSİB'nin Polonya'ya YMS İhracatı (\$).....	23
DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER	24
Dış Ticaret Politikası.....	24
PAZARIN ÖZELLİKLERİ.....	28
PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	32
KAYNAKÇA	35

ÜLKE PROFİLİ

Resmi Adı	Polonya Cumhuriyeti
Nüfus	38 milyon
Yzlm	312 685 km ²
Dil	Lehçe
Din	Katolik (%95), Protestan, Ortodoks ve diğerleri (%5)
Başkent	Varşova
Başlıca şehirleri	Varşova, Krakow, Lodz, Wroclaw, Poznan, Gdansk
Yönetim Şekli	Parleментар Demokراسi
Devlet Başkanı	Andrzej Duda
Para Birimi	Zloti (Zl)

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

GENEL EKONOMİK BİLGİLER

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Avrupa Birliği (AB), NATO, Birleşmiş Milletler (BM), Baltık Denizi Devletleri Konseyi (CBS), Orta Avrupa Serbest Ticaret Anlaşması (CEFTA), Uluslararası Para Fonu (IMF), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür rgt (UNESCO), Birleşmiş Milletler ocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Dünya Sağlık rgt (WHO), Dünya Ticaret rgt (WTO), Orta Avrupa İnisyatifi (CEI), Ekonomik Kalkınma ve İş birliği rgt (OECD), Kuzey Atlantik Antlaşması rgt (NATO), Vişegrad Dörtlüsü

Coğrafi Konum

Yaklaşık 312 bin kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın 8. dünyanın 69. büyük ülkesi olan Polonya Orta Avrupa'da batıda Almanya, güney batıda Çek Cumhuriyeti, güneyde Slovakya, kuzey doğuda Rusya ve Litvanya, doğuda Beyaz Rusya, güney doğuda Ukrayna ve kuzeyde Baltık Denizi'ne komşudur. Ülke genellikle düz ovalardan oluşmakta olup, güney kıyısı boyunca da dağlar sıralanmaktadır.

Polonya sınırlarının toplam uzunluğu 3 511 km'dir. Bunun 3 071 km'si kara sınırları, 440 km'si ise deniz sınırlarıdır. Polonya'nın güneyinde, Baltık Denizi kıyısında 770 km'lik bir kıyı şeridi bulunmaktadır.

Ülkenin en yüksek noktası 2 499 metre ile Tatra sıradağlarındaki Rysy Dağıdır. En alçak noktası ise, Raczki Elblaskie köyü olup, deniz seviyesinin 1,8 metre altındadır.

Başlıca nehirleri Vistül (1 047 km), Oder (854 km), Warta (808 km) ve Bug (772 km) nehirleridir. Ayrıca ülkede alanı bir hektarın üzerinde 9 300 adet göl bulunmaktadır. Bunlar arasında en büyüğü 11 383 hektar alanla Sniardwy Gölü'dür. Ülkenin %30'u ormanlarla kaplı olup, orman ağaçları arasında, çam, meşe, huş ve üvez en önemli türlerdir.

Siyasi ve İdari Yapı

17. yüzyılda Avrupa'nın en güçlü devletlerinden biri olan Polonya 18. yüzyılda giderek zayıflamaya başlamış olup, bu zayıflıktan yararlanan Rusya, Avusturya ve Prusya tarafından 1772-1795 yılları arasında paylaşılarak Avrupa haritasından silinmiştir. Bu tarihten sonra Polonya'nın tekrar bir devlet kurması ancak 1. Dünya Savaşı'ndan sonra 1918 yılında mümkün olmuştur. 1939 yılında Nazi Almanya'sı tarafından işgal edilen ülke, 2. Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra Doğu Bloku ülkelerine katılmış, hatta bu ülkeler arasında kurulan Varşova Paktı 14 Mayıs 1955 tarihinde Polonya'nın başkenti olan Varşova'da imzalanmıştır.

Polonya'da komünist yönetim, 4 Temmuz 1989 tarihinde ülkede yapılan ilk serbest seçimlerde Solidarnosc (Dayanışma) Partisi'nin büyük bir zafer kazanması ile sona ermiştir. 1990 yılında Lech Walesa Cumhurbaşkanı seçilmiş, Varşova Paktı'nın dağılması ve Sovyet ordusunun ülkeden çekilmesi ile Polonya'da Batı ile bütünleşme dönemi açılmıştır. Ülke 1990 yılında NATO'ya, 1 Mayıs 2004 tarihinde ise Avrupa Birliği'ne katılmıştır.

Ülkenin yönetim şekli cumhuriyettir. Yasama görevini üstlenen ve 460 üyeli parlamento ve 100 üyeli senatodan oluşan ikili meclis, 4 yılda bir yapılan seçimle işbaşına gelmektedir.

Polonya'da cumhurbaşkanı 5 yıllık süre için doğrudan seçimle işbaşına gelmektedir.

İdari Birimler: Ülke 16 idari bölgeden (voyvodalık) oluşmaktadır. Bunlar, Wrocław, Bydgoszcz/Torun, Łódź, Lublin, Gorzów Wielkopolski/Zielona Góra, Kraków, Varşova, Opole, Rzeszów, Białystok, Gdańsk, Katowice, Kielce, Olsztyn, Poznań ve Szczecin'dir. Bu idari bölgeler de 379 ilçe ve 2478 komünden oluşmaktadır.

Ülkenin idaresi, merkezi ve yerel olarak ikiye ayrılmıştır. Merkezi idarenin yapısına Bakanlar Kurulu tarafından yönetilen idare organları girmektedir.

Nüfus

Polonya'nın nüfusu, 18,4 milyonu erkek, 19,6 milyonu kadın olmak üzere 38 milyondur. Bu sayının 23,3 milyonu (%61,1) şehirlerde, 14,8 milyonu (%38,9) kırsal bölgelerde yaşamaktadır.

Polonya nüfusu etnik özellikleri açısından incelendiğinde, Avrupa'daki en homojen halklardan biridir. Nüfusun %98'inden fazlası Polonya kökenli olup, diğer etnik gruplar ise Alman, Ukraynalı ve Belaruslu'dur.

Polonya Merkez İstatistik Bürosu verilerine göre; 2014 sonu itibariyle 7,3 milyon Polonyalı emeklilik yaşının üzerinde bulunmaktadır. Bu rakam Polonya'nın tüm nüfusunun yüzde 19'una denk gelmektedir. Söz konusu nüfusun 5 milyonu kadın olup, 2025 yılında emeklilik yaşının üstündeki nüfusun 8,2 milyona çıkması beklenmektedir. 2050 yılında ise 11 milyona çıkarak nüfusun %32,7'sini oluşturacağı tahmin edilmektedir.

Doğal Kaynaklar

Polonya taşkömürü, linyit ve bakır başta olmak üzere önemli maden kaynaklarına sahip bir ülkedir. Polonya'da madencilik ve taş ocakları sanayi üretiminin %4,9'unu oluşturmaktadır. Taşkömürü toplam sanayi satışlarının %2,8'ini ve sanayi istihdamının ise %4,7'sini oluşturmaktadır. Taşkömürü ve linyit rezervleri bakımından dünya sıralamasında 5. konumda bulunan ülkenin 43 milyar ton taş kömürü rezervinin olduğu tahmin edilmektedir. Polonya kömür endüstrisi aşırı kapasiteye sahip olup, devlet yardımlarıyla önemli ölçüde sübvansede edilmiştir. Üretilen kömürün 1/3'ü enerji amacıyla kullanılmaktadır. Madencilik verimliliğini artırmak için yeniden yapılanma gereklidir. Ayrıca, dünyadaki üçüncü büyük bakır madeni Polonya'dadır. Öte yandan, sülfür, çinko, kurşun, gümüş, magnezyum, kaolin, kil, potas ve tuz rezervleri mevcuttur.

Polonya'nın bakır ve gümüş madenleri işleme kompleksi KGHM, Polska Miedz adlı özel firma tarafından işletilmekte olup, dünyanın en büyük dokuzuncu büyük bakır ve üçüncü en büyük gümüş üreticisi konumundadır. Yıllık 533 000 ton bakır, 1 215 ton gümüş üretilmektedir. Üretimin tamamına yakını Asya ülkelerine ihraç edilmektedir.

Madencilik sektörü ithalatında ham petrol, petrol mamulleri, doğal gaz, demir, alüminyum cevheri, azot, gübre, fosfor ve potasyum önem taşımaktadır. İhracatta ise, taşkömürü ve türevleri, bakır, petrol ürünleri, demir ve alaşımları, azot ve gübre, gümüş, alüminyum, tuz ve sodyum bileşikleri öne çıkmaktadır.

Maden ve petrol yataklarının işlenmesi, Çevre Koruma, Doğal Kaynaklar ve Ormancılık Bakanlığı tarafından yürütülen 1994 tarihli Jeolojik ve Madencilik Yasasına göre düzenlenmektedir. Maden çıkarma hakkı altı yıllık süreler için verilir. Üretim süresi ise uzatmaya tabi olmak üzere otuz yıldır.

Polonya Jeoloji Enstitüsü (www.pgi.gov.pl/mineral_resources/), ülkenin tüm maden kaynaklarını ve rezerv miktarlarını izlemekte ve yıllık raporlarla açıklamaktadır.

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar)milyar \$)	681,43	690,68	842,17	880,06	928,94	986,48	1036,48	1067,9
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	6,9	5,1	0,6	2,3	3,4	3,2	3,1	3,1
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	18 008	18 343	22 393	23 434	24 778	26 365	27 756	28 655
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,1	14,4	12	6,4	4,5	3,6	2,9	2,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,4	-3	1	0,3	0,1	-0,4	-0,7	-1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,4	2,9	2,8	2,9	3	3	3,2	3,2
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	53,6	49,1	49,8	52,2	53,9	56	57,4	58,6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Polonya önemli ölçüdeki yüzölçümü, nüfus ve ekonomik potansiyeli ile orta büyüklükte bir Avrupa ülkesidir. GSYİH'da son yıllardaki artış nedeniyle dünya ekonomisindeki önemi ve payı yükselmektedir. Özelleştirme uygulamaları neticesinde, ülke Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri içerisinde en fazla doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına konu olan ülke durumundadır.

Polonya ekonomisini etkileyen en önemli gelişme, 1 Mayıs 2004 tarihinde gerçekleşen AB tam üyeliğidir. Polonya'nın AB'ne katılım öncesi ekonomi politikası, hızlı ekonomik büyüme, işgücü

piyasasını canlandırma ve istihdamı artırma ve ülkenin kalkınması için AB fonlarının etkin kullanımı üzerinde odaklanmıştır. Bu hedeflere ulaşılabilmesi açısından, girişimciliğin geliştirilmesi, inovasyon, altyapının iyileştirilmesi, kırsal kalkınma, merkezi otoritenin yerel yapılara devredilmesi, devlet mülkiyetindeki işletmelerin özelleştirilmesi ve yeniden yapılandırılması yöntemleri üzerinde durulmuştur.

AB üyeliği ile birlikte Polonya, AB üyesi ülkelerin ekonomi politikalarının koordine edilmesi çalışmalarına dahil olmuştur. Bu çerçevede, Polonya AB'nin Genel Ekonomi Politikası ilkelerini gözetmek durumunda olduğu gibi, Ecofin (Ekonomik ve Mali İşler) Konseyi'nin detaylı tavsiyelerini uygulamak durumundadır. AB'nin Anayasası niteliğindeki Lizbon Antlaşmasınının 1 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte, Polonya'nın dış politika alanındaki yetkileri giderek artan ölçüde AB'ne devredilmektedir. Bu itibarla, Polonya AB üyeliği sonrasında Ekonomik Bütünleşme Programı hazırlayarak uygulamaya koymuştur. Söz konusu program, Polonya'nın ekonomik verilerinde AB'nin eski üyelerine göre olan farklılıkların, bir başka ifade ile düşük sermaye birikimi, düşük verimlilikle çalışan tarım sektörünün istihdamdaki payının yüksekliği ve sanayi sektöründeki teknolojik altyapının yenilenmesi ihtiyacından kaynaklanan olumsuzlukların bertaraf edilmesine yöneliktir.

Polonya, AB'ne üyeliğini izleyen dönem içerisinde ekonominin modernizasyonu, yaşam standartlarının yükseltilmesi ve işsizliğin azaltılması bakımından önemli gelişmeler kaydetmiş, makroekonomik istikrar ile birlikte yüksek büyüme hızları yakalamıştır. Polonya'nın AB tek pazarına entegrasyonu, malların ve sermayenin serbest dolaşımı ve yatırım ortamını iyileştiren diğer reformlar, Polonya'ya yüksek miktarlarda AB ve üçüncü ülkeler kaynaklı sermayeyi getirmiştir.

Ekonomik altyapının modern sanayinin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yenilenmesi ihtiyacı da kamu bütçesinde ödeme güçlükleri yaratmıştır. Bu güçlükler büyük ölçüde AB'nin yapısal fonlarından yapılan transferlerle bertaraf edilebilmiştir.

Polonya ekonomisinin serbestleştirilmesi ve dünya pazarlarıyla bütünleşmesi Polonya'yı aynı zamanda dış şoklara daha açık bir hale getirmiştir. Ancak, AB üyeliğinin getirdiği ekonomik istikrar, yabancı yatırımcıların Polonya pazarına olan ilgisinin devam etmesi ve AB fonlarından temin edilen kaynaklar küresel mali kriz ve ekonomik durgunluğun etkilerinin diğer Avrupa ülkelerine göre daha az hissedilmesine imkan sağlamaktadır.

2021'in son çeyreğinde ekonomik büyüme beklentileri aşmış ve ekonomi tüm yıl boyunca %6,9 büyümüştür. Pandemi sonrası ekonomik toparlanma, büyük ölçüde, bazı ithal mallara yönelik olan güçlü özel tüketim tarafından sürdürülmüştür.

Artan enflasyon, reel ücretleri ve tüketimi baskılaması ve artan faiz oranları ve artan belirsizlik de yatırımların büyümesini zayıflatması beklenmektedir. Hükümet, 2022 için büyük bir mali teşvik programını benimsemiş ve artan enerji faturalarında tüketicilere yardımcı olmak için elektrik, gaz ve ısıtma üzerindeki katma değer vergisinde (KDV) geçici indirim gitmiştir. Bu önlemlerin harcanabilir gelirleri artırması ve tüketimde önemli bir bozulmayı önlemesi beklenmektedir.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinden bu yana temelde ekonomide bir kötüleşme söz konusudur. Rusya'ya yapılan doğrudan ihracat, Polonya'nın GSYİH'sının yaklaşık %1,3'ünü oluşturmaktadır. Bu ihracatın 1/3 oranında düşmesi beklenmektedir. Ekonomideki bu sıkıntıların bir sonucu olarak enerji maliyetleri artmaktadır. Polonya toplam gaz ithalatının yaklaşık yarısını oluşturan Rusya'dan yaptığı tüm petrol ve doğal gaz ithalatını 2022 sonuna kadar ikame etme planı hazırlamıştır.

Rusya'ya yönelik yaptırımların sürmesi ve ülkeye yapılan ihracatta uzun süreli bir düşüşe neden olması beklenmektedir. Çatışma devam ettiği sürece enerji fiyatları da yüksek kalacaktır. Hükümet, Rusya'nın doğalgazı kesmesinin ardından enerji ithalatını çeşitlendirirken, ekonomiyi Ukrayna'daki savaşın devam eden etkilerinden izole etmeyi amaçlayan programlar uygulamaya devam etmektedir.

Polonya'nın AB'deki ana ihracat pazarlarında devam eden yüksek enflasyon ve durgunluk nedeniyle büyümenin 2023'te cansız olması beklenmektedir. Rusya'dan ithalat olmadığında 2023/24 kışında gaz deposunu yeniden doldurmanın Polonya'nın enerji yoğun ekonomisi için büyük bir zorluk oluşturmasını beklenmektedir. Ekonomik büyüme 2023-28'de daha da yavaşlayacaktır. Polonya'daki enflasyon, AB'deki en yüksek enflasyon arasındadır. Polonya, Rusya'nın Şubat 2022'deki işgalinin ardından Ukrayna'nın en güçlü destekçilerinden biri olmaya devam etmektedir. Ülkede yüksek oranda Ukraynalı mülteci bulunmakta ve yardım için çok önemli bir lojistik merkez görevi görmektedir.

DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Dış Ticaret

2022 yılında 343 milyar dolarlık ihracatla dünyada %1,4 pay ile 24. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, Çekya, Fransa, İngiltere ve Hollanda'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %1,1 pay ile 19. sıradadır.

Ülkenin 2022 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler sırasıyla karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil); otomatik bilgi işlem makinaları bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinaları; oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçalarıdır.

2022 yılında 359 milyar dolarlık ithalatla dünyada %1,4 pay ile 20. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, Çin, Hollanda, İtalya ve Rusya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %1,3 pay ile 20. sıradadır.

2022 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar); otomobiller; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar ve telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlardır. (ITC-Trademap)

Türkiye-Polonya ticari ilişkileri, Türkiye-AB Ortaklık ilişkisi temelinde ve Gümrük Birliği kuralları çerçevesinde yürütülmektedir.

Başlıca İhracat Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	Değişim %	Pay %
	Tüm ürünler	317.832.125	342.844.658	7,9%	100,0%
'8708	On veya daha fazla kişinin taşınmasına mahsus traktörler ve motorlu taşıtlar için parça ve aksesuarlar, ...	14.268.782	15.089.400	5,8%	4,4%
'8507	Elektrikli akümülatörler dahil. kare veya dikdörtgen olsun olmasın bunların ayırıcıları; parçalar...	8.744.073	9.544.944	9,2%	2,8%
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri ve bunların birimleri; manyetik veya optik okuyucular, makineler...	6.843.965	7.892.383	15,3%	2,3%
'8528	Televizyon alıcı aparatı içermeyen monitörler ve projektörler; resepsiyon aparatı...	6.465.629	7.327.686	13,3%	2,1%
'9403	Mobilyalar ve bunların parçaları, başka yerde sınıflandırılmamış (koltuklar ve tıbbi, cerrahi, dişçilik veya veterinerlik hariç ...	6.817.663	5.842.530	-14,3%	1,7%
'8703	Motorlu otomobiller ve esas olarak motorlu taşıtların taşınması için tasarlanmış diğer motorlu taşıtlar...	4.040.365	5.747.849	42,3%	1,7%
'8704	Malların taşınması için motorlu taşıtlar, dahil. motor ve kabinli şasi	3.809.714	4.522.992	18,7%	1,3%

'0207	Gallus Domesticus türü kümes hayvanlarının, ördeklerin, kazların, hindilerin etleri ve yenilebilir sakatları...	3.206.925	4.510.885	40,7%	1,3%
'8411	Turbojetler, turbopropellers ve diğer gaz türbinleri	3.421.290	4.123.692	20,5%	1,2%
'9401	Koltuklar (yatağa dönüştürülebilir olsun olmasın) ve bunların parçaları (tıbbi, cerrahi, ... hariç)	7.366.716	4.063.556	-44,8%	1,2%
'8544	Yalıtımlı "emaye veya eloksallı" tel, kablo "koaksiyel kablo dahil" ve diğer yalıtımlı ...	3.824.226	4.055.144	6,0%	1,2%
'7308	Yapılar ve yapı parçaları "örneğin, köprüler ve köprü bölümleri, kilit kapıları, kuleler, ...	3.568.660	3.932.305	10,2%	1,1%
'2402	Purolar, purolar, sigarillolar ve tütünden veya tütün yerine kullanılan sigaralar	4.098.307	3.734.450	-8,9%	1,1%
'2716	Elektrik enerjisi	1.184.227	3.526.337	197,8%	1,0%
'2704	Kömürden, linyitten veya turbadan kok ve yarı kok (aglomere edilmiş olsun olmasın); imbik karbon	2.360.502	3.436.571	45,6%	1,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İhracat Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2022	2023	Değişim %	Pay %
1	Dünya	317.832.125	342.844.658	7,9%	100,0%
2	Almanya	91.052.397	95.223.163	4,6%	27,8%
3	Çek Cumhuriyeti	19.029.902	22.650.326	19,0%	6,6%

4	Fransa	18.109.267	19.696.427	8,8%	5,7%
5	Birleşik Krallık	16.137.559	16.490.587	2,2%	4,8%
6	Hollanda	13.801.304	15.918.463	15,3%	4,6%
7	İtalya	14.125.728	15.802.478	11,9%	4,6%
8	Amerika Birleşik Devletleri	8.682.724	10.033.013	15,6%	2,9%
9	Slovakya	8.085.895	9.968.420	23,3%	2,9%
10	Ukrayna	7.054.558	9.704.531	37,6%	2,8%
11	İsveç	8.754.658	9.195.616	5,0%	2,7%
12	İspanya	7.776.766	8.859.783	13,9%	2,6%
13	Macaristan	7.993.459	8.825.076	10,4%	2,6%
14	Belçika	8.015.422	8.704.668	8,6%	2,5%
15	Avusturya	7.223.338	7.673.593	6,2%	2,2%
16	Romanya	6.401.917	7.199.600	12,5%	2,1%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2021	2022	Değişim %	Pay %
'TOTAL	Tüm ürünler	335.451.322	358.592.597	6,9%	100,0%
'9999	Başka yerde belirtilmeyen mallar	7.695.682	16.932.173	120,0%	4,7%
'2709	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar, ham	11.327.938	16.647.142	47,0%	4,6%
'8703	Motorlu otomobiller ve esas olarak motorlu taşıtların taşınması için tasarlanmış diğer motorlu taşıtlar...	10.269.867	11.483.259	11,8%	3,2%
'2710	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar (ham hariç); içeren müstahzarlar ...	4.880.046	9.028.782	85,0%	2,5%

'8708	On veya daha fazla kişinin taşınmasına mahsus traktörler ve motorlu taşıtlar için parça ve aksesuarlar, ...	8.689.148	8.985.745	3,4%	2,5%
'3004	Terapötik veya profilaktik kullanıma yönelik, karıştırılmış veya karıştırılmamış ürünlerden oluşan ilaçlar.	5.739.152	5.948.598	3,6%	1,7%
'2701	Kömür; kömürden üretilen briketler, ovaller ve benzeri katı yakıtlar	1.484.467	5.654.877	280,9%	1,6%
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri ve bunların birimleri; manyetik veya optik okuyucular, makineler...	5.079.128	5.258.400	3,5%	1,5%
'8542	Elektronik entegre devreler; bunların parçaları	3.793.596	3.896.618	2,7%	1,1%
'2716	Elektrik enerjisi	1.053.913	3.468.711	229,1%	1,0%
'8411	Turbojetler, turbopropellers ve diğer gaz türbinleri	2.653.714	3.460.076	30,4%	1,0%
'8507	Elektrikli akümülatörler dahil. kare veya dikdörtgen olsun olmasın bunların ayırıcıları; parçalar...	3.099.497	3.432.522	10,7%	1,0%
'7210	Genişliği \geq 600 mm olan, sıcak haddelenmiş veya soğuk haddelenmiş, demir veya alaşımsız çelikten yassı haddelenmiş ürünler.	3.294.412	3.423.256	3,9%	1,0%
'2841	Oksometalik veya perokso metalik asitlerin tuzları	399.197	3.078.021	671,1%	0,9%
'8517	Telefon setleri dahil. hücreli ağlar veya diğer kablosuz ağlar için akıllı telefonlar ve diğer telefonlar ...	6.507.557	3.000.221	-53,9%	0,8%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalat Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2021	2022	Değişim %	Pay %
	Dünya	335.451.322	358.592.597	6,9%	100,0%
1	Almanya	70.635.849	75.023.998	6,2%	20,9%
2	Çin	49.662.974	47.122.801	-5,1%	13,1%
3	İtalya	16.750.365	16.682.387	-0,4%	4,7%
4	Rusya Federasyonu	20.114.279	16.653.277	-17,2%	4,6%
5	Amerika Birleşik Devletleri	10.371.595	15.831.940	52,6%	4,4%
6	Hollanda	13.714.264	13.362.592	-2,6%	3,7%
7	Çek Cumhuriyeti	10.725.393	11.130.828	3,8%	3,1%
8	Fransa	11.240.695	10.805.479	-3,9%	3,0%
9	Kore Cumhuriyeti	7.651.276	8.795.961	15,0%	2,5%
10	Belçika	7.036.833	7.061.643	0,4%	2,0%
11	İspanya	7.258.295	6.925.208	-4,6%	1,9%
12	Birleşik Krallık	5.401.028	6.555.132	21,4%	1,8%
13	İsveç	5.538.256	6.235.505	12,6%	1,7%
14	Ukrayna	5.041.755	6.224.385	23,5%	1,7%
15	Türkiye	6.157.195	6.169.972	0,2%	1,7%

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Türkiye'nin Polonya'ya İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2021	2022	Değişim %	Pay %
	Tüm ürünler	5.494.446	5.952.077	8,3%	100,0 %
'8703	Motorlu otomobiller ve esas olarak motorlu taşıtların taşınması için tasarlanmış diğer motorlu taşıtlar...	607.309	837.156	37,8%	14,1%
'8708	On veya daha fazla kişinin taşınmasına mahsus traktörler ve motorlu taşıtlar için parça ve aksesuarlar, ...	331.687	370.548	11,7%	6,2%
'8701	Traktörler (87.09 pozisyonundaki traktörler hariç)	229.807	251.794	9,6%	4,2%
'6204	Kadın veya kız çocukları için takımlar, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler, yırtmaçlı etekler, pantolonlar, ...	70.771	132.566	87,3%	2,2%
'8503	Yalnızca veya esas itibarıyla elektrik motorları ve jeneratörlerle kullanılmaya uygun parçalar, elektrikli...	34.486	116.793	238,7%	2,0%
'9999	Başka yerde belirtilmeyen mallar	60.560	101.753	68,0%	1,7%
'8504	Elektrik transformatörleri, statik dönüştürücüler, örn. redresörler ve indüktörler; bunların parçaları	95.742	100.341	4,8%	1,7%
'8544	Yalıtımlı "emaye veya eloksalı" tel, kablo "koaksiyel kablo dahil" ve diğer yalıtımlı ...	101.771	91.607	-10,0%	1,5%
'8483	Şanzıman milleri dahil. eksantrik milleri ve krank milleri ve kranklar; rulman yatakları ve düz ...	69.564	89.176	28,2%	1,5%

'6110	Kazaklar, kazaklar, hırkalar, yelekler ve benzeri eşyalar (örme veya tığ işi olanlar hariç)	43.401	82.510	90,1%	1,4%
'8702	>= 10 kişinin taşınmasına yönelik motorlu taşıtlar, dahil. sürücü	35.489	82.252	131,8%	1,4%
'7606	Kalınlığı > 0,2 mm olan alüminyumdan levhalar, levhalar ve şeritler (genişletilmiş levhalar hariç)	92.423	81.263	-12,1%	1,4%
'8418	Buzdolapları, dondurucular ve elektrikli veya diğer diğer soğutma veya dondurucu ekipmanlar; sıcaklık ...	64.245	76.623	19,3%	1,3%
'7604	Alüminyumdan çubuklar, çubuklar ve profiller (başka yerde sınıflandırılmamış)	139.157	74.830	-46,2%	1,3%
'7607	Alüminyum folyo, "baskılı olsun veya olmasın veya kağıt, karton, plastik veya benzeri ile desteklenmiş olsun olmasın ...	87.621	74.454	-15,0%	1,3%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Polonya'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2018	2019	Değişim %	Pay %
	Tüm ürünler	4.294.251	5.073.998	18,2%	100,0 %
'8708	On veya daha fazla kişinin taşınmasına mahsus traktörler ve motorlu taşıtlar için parça ve aksesuarlar, ...	278.373	311.737	12,0%	6,1%
'8703	Motorlu otomobiller ve esas olarak motorlu taşıtların taşınması için tasarlanmış diğer motorlu taşıtlar...	153.275	243.408	58,8%	4,8%

'8507	Elektrikli akümülatörler dahil. kare veya dikdörtgen olsun olmasın bunların ayırıcıları; parçalar...	225.144	236.243	4,9%	4,7%
'8704	Malların taşınması için motorlu taşıtlar, dahil. motor ve kabinli şasi	72.032	232.651	223,0%	4,6%
'8408	Sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motor "dizel veya yarı dizel motor"	177.649	216.519	21,9%	4,3%
'8701	Traktörler (87.09 pozisyonundaki traktörler hariç)	133.397	167.611	25,6%	3,3%
'0201	Sığır eti (taze veya soğutulmuş)	0	161.700		3,2%
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri ve bunların birimleri; manyetik veya optik okuyucular, makineler...	232.851	138.257	-40,6%	2,7%
'8433	Hasat veya harman makineleri dahil. saman veya yem balya makineleri; çim veya saman biçme makineleri; makineler...	100.762	138.197	37,2%	2,7%
'8407	Kıvılcım ateşlemeli pistonlu veya döner içten yanmalı pistonlu motor	132.148	134.015	1,4%	2,6%
'8421	Santrifüjler dahil. santrifüjlü kurutucular (izotop ayırmaya yönelik olanlar hariç); filtreleme veya arındırma...	121.501	127.771	5,2%	2,5%
'8451	Yıkama, temizleme, sıkma, kurutma, ütüleme, preslemeye mahsus makina ve cihazlar (8450 pozisyonu hariç)	40.493	106.639	163,4%	2,1%
'7204	Demirli atık ve hurdalar; Demir veya çelikten hurda külçelerin yeniden eritilmesi (cüruf, tufal ve diğerleri hariç)	117.116	101.396	-13,4%	2,0%
'3402	Organik yüzey aktif maddeler (sabun hariç); yüzey aktif preparatlar, yıkama preparatları, ...	99.940	98.036	-1,9%	1,9%
'4011	Kauçuktan yeni pnömatik lastikler	91.721	96.873	5,6%	1,9%

Kaynak: ITC Trademap

POLONYA YAŞ MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI

Başlıca YMS İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2021	2022	Değişim %	Pay %
	Toplam ihracat	317.832.125	342.844.658	7,9%	100,00%
	yaş meyve toplam ihracatı	3.125.473	3.106.670	-0,6%	0,91%
'0811	Meyve ve sert kabuklu yemişler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş (dondurulmuş) olsun olmasın)	725.084	737.279	1,7%	0,22%
'0709	Diğer sebzeler, taze veya soğutulmuş (patates, domates, soğanımsı sebzeler, yenilebilir olanlar hariç)	589.761	567.964	-3,7%	0,17%
'0710	Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş)	361.585	405.279	12,1%	0,12%
'0808	Elmalar, armutlar ve ayvalar, taze	472.406	367.493	-22,2%	0,11%
'0810	Taze çilek, ahududu, böğürtlen, sırt, beyaz veya kırmızı kuş üzümü, beктаşi üzümü ve...	230.356	224.292	-2,6%	0,07%
'0712	Kurutulmuş sebzeler (bütün, kesilmiş, dilimlenmiş, kırılmış veya toz halinde fakat daha ileri bir şekilde hazırlanmamış)	116.414	123.803	6,3%	0,04%

'0703	Soğan, arpacık soğan, sarımsak, pırasa ve diğer soğanımsı sebzeler (taze veya soğutulmuş)	85.986	122.358	42,3%	0,04%
'0702	Domates, taze veya soğutulmuş	89.444	103.435	15,6%	0,03%
'0813	Kuru kayısı, kuru erik, elma, şeftali, armut, papaya "papaya", demirhindi ve diğer yenilebilir ...	53.744	58.993	9,8%	0,02%
'0713	Kurutulmuş baklagiller, kabuklu (kabukları alınmış veya bölünmüş olsun olmasın)	51.804	54.195	4,6%	0,02%
'0803	Muz dahil. plantainler, taze veya kurutulmuş	60.274	53.433	-11,3%	0,02%
'0704	Lahanalar, karnabaharlar, alabaşlar, lahanalar ve benzeri yenilebilir brassicalar (taze veya soğutulmuş)	57.570	48.474	-15,8%	0,01%
'0706	Havuç, şalgam, pancar salatası, salsifikasyon, kereviz, turp ve benzeri yenilebilir kökler, taze...	29.062	37.246	28,2%	0,01%
'0805	Turunçgiller, taze veya kurutulmuş	7.957	29.683	273,0%	0,01%
'0809	Kayısı, kiraz, şeftali dahil. nektarin, erik ve yaban eriği, taze	31.685	26.863	-15,2%	0,01%

Kaynak: ITC Trademap

Trade Map verileri, YMS olarak 2'li bazda; 07 ve 08 fasılların altında yer alan ürünleri içermektedir.

Başlıca YMS İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2022	2023	Değişim %	Pay %
1	Dünya	3.125.474	3.106.669	-0,6%	100,0%
2	Almanya	710.399	709.136	-0,2%	22,8%
3	Birleşik Krallık	305.236	299.244	-2,0%	9,6%
4	Fransa	210.359	212.399	1,0%	6,8%
5	Hollanda	209.608	199.633	-4,8%	6,4%
6	Ukrayna	122.254	165.479	35,4%	5,3%
7	Belçika	124.183	135.813	9,4%	4,4%
8	İtalya	92.013	113.253	23,1%	3,6%
9	Çek Cumhuriyeti	115.305	108.896	-5,6%	3,5%
10	Belarus	147.612	104.043	-29,5%	3,3%
11	İsveç	101.005	100.528	-0,5%	3,2%
12	Romanya	109.853	95.526	-13,0%	3,1%
13	Slovakya	69.974	65.898	-5,8%	2,1%
14	Litvanya	59.550	57.601	-3,3%	1,9%
15	Danimarka	59.394	57.486	-3,2%	1,9%
16	Macaristan	45.913	56.484	23,0%	1,8%

Kaynak: ITC Trademap

**Trade Map verileri, YMS olarak 2'li bazda; 07 ve 08 fasılların altında yer alan ürünleri içermektedir.*

Başlıca YMS İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	Değişim %	Pay %
'TOTAL	Tüm ürünler	335.451.322	358.592.597	6,9%	100,0%
	yaş meyve	3.872.926	3.782.360	-2,3%	1,1%
'0805	Turunçgiller, taze veya kurutulmuş	515.406	499.465	-3,1%	0,1%
'0803	Muz dahil. plantainler, taze veya kurutulmuş	336.093	345.793	2,9%	0,1%
'0702	Domates, taze veya soğutulmuş	318.619	336.721	5,7%	0,1%
'0811	Meyve ve sert kabuklu yemişler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş (dondurulmuş) olsun olmasın)	322.117	325.669	1,1%	0,1%
'0810	Taze çilek, ahududu, böğürtlen, sırt, beyaz veya kırmızı kuş üzümü, beктаşi üzümü ve...	282.491	313.548	11,0%	0,1%
'0709	Diğer sebzeler, taze veya soğutulmuş (patates, domates, soğanımsı sebzeler, yenilebilir olanlar hariç)	306.979	291.624	-5,0%	0,1%
'0806	Üzüm, taze veya kurutulmuş	250.496	230.030	-8,2%	0,1%
'0802	Diğer sert kabuklu yemişler (taze veya kurutulmuş), kabuğu çıkarılmış veya soyulmuş olsun olmasın (hindistancevizi, Brezilya cevizi ve...	201.024	157.663	-21,6%	0,0%
'0804	Hurma, incir, ananas, avokado, guava, mango ve mangosten (taze veya kurutulmuş)	160.805	146.483	-8,9%	0,0%

'0809	Kayısı, kiraz, şeftali dahil. nektarin, erik ve yaban eriği, taze	168.826	136.871	-18,9%	0,0%
'0807	Kavunlar dahil. karpuz ve papaws "papaya", taze	123.499	118.064	-4,4%	0,0%
'0707	Salatalıklar ve kornişonlar (taze veya soğutulmuş)	92.492	104.135	12,6%	0,0%
'0703	Soğan, arpacık soğan, sarımsak, pırasa ve diğer soğanımsı sebzeler (taze veya soğutulmuş)	82.748	98.203	18,7%	0,0%
'0801	Hindistancevizi, Brezilya fıstığı ve kaju fıstığı (taze veya kurutulmuş) (kabuklu veya soyulmuş olsun olmasın)	110.203	97.269	-11,7%	0,0%
'0705	Marul "Lactuca sativa" ve hindiba "Cichorium spp." (taze veya soğutulmuş)	81.782	89.001	8,8%	0,0%

Kaynak: ITC Trademap

*Trade Map verileri, YMS olarak 2'li bazda; 07 ve 08 fasılların altında yer alan ürünleri içermektedir.

Başlıca YMS İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2022	2023	Değişim %	Pay %
	Dünya	3.872.927	3.782.363	-2,3%	97,7%
1	İspanya	856.053	737.713	-13,8%	19,0%
2	Almanya	487.128	549.156	12,7%	14,2%
3	Hollanda	379.363	355.059	-6,4%	9,2%
4	İtalya	298.247	251.486	-15,7%	6,5%
5	Ukrayna	160.309	165.339	3,1%	4,3%
6	Türkiye	138.155	157.434	14,0%	4,1%
7	Yunanistan	124.320	138.363	11,3%	3,6%

8	Ekvador	147.167	126.294	-14,2%	3,3%
9	Kolombiya	90.574	112.035	23,7%	2,9%
10	Fas	78.476	103.485	31,9%	2,7%
11	Amerika Birleşik Devletleri	78.902	83.271	5,5%	2,2%
12	Peru	86.522	77.563	-10,4%	2,0%
13	Mısır	54.186	74.870	38,2%	1,9%
14	Kosta Rika	71.329	74.717	4,7%	1,9%
15	Şili	71.759	64.136	-10,6%	1,7%

Kaynak: ITC Trademap

*Trade Map verileri, YMS olarak 2'li bazda; 07 ve 08 fasılların altında yer alan ürünleri içermektedir.

Türkiye'nin Polonya'ya YMS İhracatı (\$)

Ürün Grubu	2022	2023	Değişim %	Pay %
DOMATES - TAZE / SOĞUTULMUŞ	28.023.376	56.659.378	102,2%	39,2%
DİĞERLERİ	6.490.759	12.920.013	99,1%	8,9%
DİĞER TATLI (CAPSİCUM GROSSUM) BİBERLER - TAZE SOĞUTULMUŞ	2.804.403	12.371.146	341,1%	8,6%
LİMON LAMAS	9.385.340	9.809.468	4,5%	6,8%
LİMON ENTERDONAT	8.764.589	9.133.995	4,2%	6,3%
SULTANİ ÇEKİRDEKSİZ ÜZÜM	1.874.822	9.007.142	380,4%	6,2%
HIYARLAR - TAZE / SOĞUTULMUŞ	2.786.927	5.632.570	102,1%	3,9%
Mandarin ve vilking	1.112.601	5.197.079	367,1%	3,6%
LİMON MAYER	4.511.819	4.727.681	4,8%	3,3%
KİRAZ-TAZE	607.890	4.446.727	631,5%	3,1%

GREYFURT STAR RUBY	2.890.538	3.501.903	21,2%	2,4%
KARPUZLAR-TAZE	4.957.326	3.473.922	-29,9%	2,4%
NAR	2.837.432	3.418.635	20,5%	2,4%
GREYFURT MARSH SEEDLESS	3.246.408	2.204.102	-32,1%	1,5%
BURSA SİYAH İNCİRİ	1.096.309	2.097.265	91,3%	1,5%
TOPLAM	81.390.538	144.601.027	77,7%	100,0%

Kaynak: TİM

*Trade Map verileri, YMS olarak 2'li bazda; 07 ve 08 fasılların altında yer alan ürünleri içermektedir.

Başlıca mal Grupları Bazında UYMSİB'nin Polonya'ya YMS İhracatı (\$)

Ürün Grubu	2022	2023	Değişim %	Pay %
DOMATES	950.397	1.241.629	30,6%	950.397
LİMON	100.362	1.094.754	990,8%	100.362
İNCİR	211.334	954.023	351,4%	211.334
MANDARİN	53.012	619.075	1.067,8%	53.012
PORTAKAL	2.960	456.250	15.312,4%	2.960
GREYFURT	70.366	442.660	529,1%	70.366
KİRAZ.VIŞNE	0	242.220		0
NAR	22.080	114.556	418,8%	22.080
ÜZÜM	0	98.004		0
AYVA	35.247	84.039	138,4%	35.247
BİBER	7.244	83.856	1.057,6%	7.244
KARPUZ	28.909	63.291	118,9%	28.909
HIYAR.KORNIŞON	11.423	45.449	297,9%	11.423

ARMUT	36.222	19.160	-47,1%	36.222
KARNABAHAAR	0	11.568		0
TOPLAM	1.529.556	5.570.535	264,2%	1.529.556

Kaynak: TİM

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER

Dış Ticaret Politikası

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Polonya, 1 Mayıs 2004 tarihinde Avrupa Birliği'ne (AB) tam üye olmasıyla birlikte AB'nin Ortak Ticaret Politikasını üstlenmiş ve AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulamaya başlamıştır. Bu çerçevede, AB üyesi ülkelerden ithal edilen ürünler gümrük vergisinden muaftır. AB üyesi olmayan ülkelere ithal edilen ürünler için ise AB'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır. Ayrıca, AB üyesi ülkelere yapılan ithalatta izin ve miktar sınırlaması bulunmamaktadır.

Gümrük Vergileri Türkiye-AB arasındaki Gümrük Birliği kuralları çerçevesinde sanayi ve işlenmiş tarım ürünlerine yönelik gümrük vergisi muafiyeti bulunmaktadır. İşlenmiş tarım ürünlerinde 5 / 30 T.C. Ticaret Bakanlığı, 2023 gümrük vergileri tespit edilirken, tarım payı ile sanayi payı ayrılmakta ve sadece sanayi payı vergi muafiyetine tabi tutulmaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma giren mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarına herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Tarım ürünlerinde ise Türkiye menşeli ürünler için tercihli rejim uygulaması söz konusudur. Polonya'ya ihraç edilecek ürünlerle ilgili geçerli vergi oranlarının ve yürürlükteki ticaret politikası önlemlerinin ilgili websitelerinden

(http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

veya (<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>)

ulaşmak mümkün bulunmaktadır. Söz konusu websitesi ürün tanımı veya gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) bazında arama yapılmasına olanak tanımakta, ayrıca söz konusu ürüne ilişkin başka kısıtlamalar varsa onları da göstermektedir.

İç Vergiler ve Oranları

KDV Rejimi

Polonya, 2004 yılında AB üyeliğiyle birlikte AB'nin KDV rejimine katılmış ve AB tek pazar ekonomisinin bir parçası haline gelmiştir. AB içeresinden veya AB dış ülkelere gelen yabancı şirketler, Polonya'da mukim bir şirket kurmadan veya bir işyeri oluşturmadan ülkede KDV

kaydı yaptırmaması mümkün olmamaktadır. Bu durum yerleşik olmayanların KDV ticareti olarak bilinmektedir. Polonya'ya hariçten satışların yanı sıra, Polonya'da yerleşik olmayan tüccarlar için bir KDV eşiği yoktur ve vergilendirilebilir tedariklerin başlamasından önce bir KDV numarası alınması gerekmektedir. AB üye ülkeleri dışındaki firmaların ya da AB'de ticari kuruluşu/ikamet yeri/sabit kuruluşu olmayan firmaların KDV kaydı için ülkede bir vergi temsilcisi bulundurması gerekmektedir. Vergi temsilcileri, temsil ettikleri vergi mükelleflerinin vergi yükümlülüklerinden sorumlu olacaktır. KDV kaydı gerektiren faaliyetler; - Polonya'ya mal ithal etmek ve Polonya'dan mal ihraç etmek, - Polonya içinde mal satmak, - Polonya'dan diğer AB ülkelerine mal satmak, - Polonya'da yaşayan özel kişilere uzaktan satış, ör. internet satışları. Polonya'da KDV kaydı genellikle üç hafta sürmektedir, ancak bu sürecin uzunluğu talep edilen belgelerin şartları karşılmasına ve tam olmasına bağlı olarak değişebilmektedir. Polonya'da ve AB içerisinde KDV'ye tabii ticari faaliyet yürütmeyi planlayan firmaların ilk vergilendirilebilir faaliyet tarihinden önce bir kayıt formu doldurması gerekmektedir.

Ocak 2017'den bu yana vergi idareleri, 6 aydır KDV beyannamesi vermeyen ve hayali faaliyetlerle faturalar düzenleyen firma ve kişilerin kayıtlarını silmek konusunda yetkilendirilmişlerdir. Polonya'da vergiye tabii faaliyet gösteren, yerleşik olmayan firmaların yerel KDV kurallarına ve oranlarına uymaları gerekmekte olup, şirketler veya vergi acenteleri tarafından tutulacak KDV kayıtlarının düzeni ve biçimi konusunda katı kurallar uygulanmaktadır. Muhasebe ve kayıt açısından dikkat edilmesi gereken hususlar; - KDV Yasasında belirtilen açıklama ayrıntılarıyla faturaların hazırlanması, - Alıcının uygun imzası, doğruluğu ve mutabakatını gösterir elektronik faturalar, - Hesap ve kayıtların en az 8 yıl tutulması, - Tedarik zamanı KDV kurallarına göre mal veya hizmetler için müşterilerin doğru faturalandırılması, - Kredi notlarının ve diğer düzeltmelerin işlenmesi, - Onaylanmış döviz kurlarının kullanılması, - Elektronik faturalar dahil fatura gereksinimleri, - Döviz raporlama, oranlar ve çeviri, - AB satışlarının ve AB dışına ihracatın gerçekleştirilmesi için gerekli belgeler, - Geçmiş iadelerdeki hataları düzeltme.

Teknik Engeller

Polonya'nın AB üyesi olması ve mevzuatının uyumlaştırılmış olması nedeniyle, Polonya pazarına girecek yeni yaklaşım kapsamı ürünlerin AB mevzuatına uygun şekilde belgelendirilmiş ve aranan işaretleri (CE işareti gibi) haiz olması gerekmektedir. İhracatçı ülke tarafından düzenlenen belgeler, AB tarafından yetkilendirilmiş/onaylanmış kuruluşlarca düzenlenmiş olması koşuluyla kabul edilmektedir. CE İşareti aranan ürünler;

- Vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar
- Asansörler
- İnşaat malzemeleri
- Elektrikli ve elektronik cihazlardaki tehlikeli maddelerin sınırlandırılması
- Basınçlı ekipmanlar

- Basit basınçlı kaplar
- Elektrik ekipmanları
- Elektromanyetik uyumluluk
- Sivil kullanım için patlayıcılar
- Radyo ekipmanı, telekomünikasyon terminal cihazları
- Gaz tüketim aletleri ve ekipmanı
- Patlama tehlikesi olan alanlar için güvenlik ürünleri
- Açık hava ses ve gürültü emisyonları
- In vitro diagnostik tıbbi cihazlar
- Makineler
- Tıbbi ürünler
- Ölçüm cihazları
- Otomatik olmayan tartı aletleri
- Kişisel koruyucu ekipmanlar-kıyafetler
- Piroteknik eşyalar
- İnsan taşımak üzere tasarlanmış teleferik tesisatları
- Oyuncaklar
- Gezi botları, tekneler
- Enerji ve çevre dostu ürünler
- Sıcak su kazanları

Öte yandan, AB'nin 25/10/2011 tarihli "EU 1169/2011" Sayılı Tüzüğü çerçevesinde AB'ye ithal edilecek tarım ve gıda ürünlerinin etiketlerine ilişkin yeni kurallar konulmuştur. Bahse konu Tüzük, ürünün muhteviyatında yer alan süt, yarfıstığı, susam gibi alerjenlerin belirtilmesinden, etiketlerde kullanılacak harf boyutuna değin detaylı düzenlemeler içermekte, ayrıca işlenmiş gıda ürünlerinin dışında, diğer tarım ürünlerine ve gastronomi sektörüne yönelik hükümler de ihtiva etmektedir.

Polonya piyasasına arz edilecek tüketici ürünlerinde ürün bilgilerinin Lehçe sunması gerekmektedir. Üreticilerin, isim ve adres bilgilerinin ürünlerinin ve test numunelerinin üzerine iliştirilmesi, aynı zamanda tüketici şikayetlerini analiz edip, gerektiğinde ürüne ilişkin şikayetler ve sorunları ortadan kaldırmak için yapılan işlemler hakkında distribütörleri bilgilendirmesi gerekmektedir.

Polonya Standardizasyon Komitesi (<https://www.pkn.pl/en/about-pkn>), ulusal standardizasyon kuruluğu olarak kanunla yetkilendirilmiştir. Polonya Standartlarının belirlenmesi, standardizasyon işlemlerinin yürütölmesi, denetlenmesi, belgelerin onaylanması çalışmalarını yürütölmektedir.

Polonya Test ve Sertifikasyon Merkezi (<https://cbc.org.pl/en/>), ürün inceleme ve sertifikasyonda yetkili kurumdur. AB tarafından Onaylanmış Kurum olan Merkez, ürün sertifikaları ve uygunluk değerlendirmeleri, B, Q, Eko, Ecolabel etiketleri, PCBC ve IQNet Sertifikaları verebilmektedir. Ayrıca, tıbbi ekipman, oyuncak, bebek arabası, çocuk ürünleri, mobilya ve ev eşyası, bisikletlere yönelik ürün testleri yapmaktadır.

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ölkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğu internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur: (<https://teknikengel.gov.tr/>).

Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ölkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ölkemevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine

üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Polonya’da fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması kanunla garanti altına alınmıştır. AB üyesi olarak Polonya, AB kanunlarında yer alan tüm gereklilikleri ve standartları karşılamaktadır.

Polonya’da ticari markaların tescili zorunlu değildir. Ancak, bu durumda üçüncü şahısların aynı markayı kullanmaları, hatta tescil ettirmeleri mümkün olduğundan, Polonya piyasasına yeni giren firmaların markalarını hemen tescil ettirmelerinde fayda görülmektedir. Eğer bir marka önceden üçüncü kişilerce tescil ettirilmişse markanın satın alınması yahut bir lisans anlaşması vasıtasıyla kullanılması imkan dahilindedir. Polonya mevzuatına göre lisans anlaşmasının yazılı olarak yapılması gerekmektedir.

Firmalar tarafından dikkat edilmesi gereken unsur, diğer ülkelerde tescil edilen markaların Polonya’da korunması için Polonya Patent Ofisi’ne kayıt için başvurulması gerektiği hususudur. Yabancı şirketler, işlemlerini, temsil yetkisi verdikleri Polonyalı lisanslı bir patent avukatı aracılığıyla yürütmelidir.

Ticari markalar, Polonya’da uluslararası sözleşmelere dayanan geniş bir korumayı haizdir. Markanın korunması bakımından arzu edilen bölgenin büyüklüğüne göre markalar yalnızca Polonya’da ya da AB içinde tescil edilebilmektedir. Ticari markanın korunması, markanın Patent Ofisi nezdinde tescil edilmesi suretiyle elde edilmekte ve ticaret markasının doğru bir şekilde verilmesinden itibaren 10 yıllık bir süre boyunca geçerli olmaktadır. Bu koruma, hak sahibi kişinin başvurusu üzerine müteakip 10’ar yıllık süreler için uzatılabilmektedir.

Patent konusunda müracaatların ibraz edileceği merci Polonya Patent Ofisi

(<https://uprp.gov.pl/pl>)'dir. Bir patent, patent sahibine, patent buluşu Polonya'da kullanması konusunda münhasır bir hak vermektedir. Yabancı müracaatçılar, Polonya Patent Vekilleri tarafından temsil edilmelidir. Kaydedilen patentler, patent müracaat tarihinden itibaren 20 yıl süreyle geçerlidir. Bir kullanım modelinin koruma hakkı süresi beş yıl olup, bir beş yıl daha uzatılmaktadır. Patent veya koruma hakkını muhafaza etmek için yıllık ücretin ödenmesi gerekmektedir. Patentler, kanunda öngörülen şartların yerine getirilmediğinin kanıtlanması üzerine kısmen veya tamamen geçersiz kılınabilmektedir.

Polonya'da, bir telif haklarının tescil edilmesi gerekli olmamakla birlikte, hakların korunması, doğrudan kanundan kaynaklanmaktadır. Polonya'daki telif hakları kapsamında ses ve video kayıtları, televizyon ve radyo istasyonları, sanat uygulamaları korunmaktadır. Endüstriyel tasarım, mimari çalışmalar ve/veya şehir planlama çalışmaları ve bilgisayar programı da dahil olmak üzere imalat, teknoloji ve bilim alanlarındaki fikri mülkiyet hakları koruma altına alınmaktadır. Eser sahiplerinin hakları hem ekonomik hem de kişisel hakları içermektedir. Genel olarak, ekonomik haklar, eser sahibinin ölümünden 70 yıl sonra sona ermektedir.

Dağıtım Kanalları

Yaklaşık 320 milyar dolar civarındaki perakende piyasası ile Polonya, Avrupa Birliği'ne 2004 yılında katılan 10 ülke arasında en büyük pazara sahiptir. Perakende piyasası, ilk modern alışveriş merkezinin açıldığı 1993 yılından bu yana düzenli olarak büyümekte, iç talep de büyümeye paralel bir şekilde hızla gelişmektedir. Polonya'da halihazırda 7 milyon metrekare alışveriş merkezi ve yaklaşık 400 bin mağaza bulunmakta olup, 1 milyon metrekare ilave perakende alışveriş alanı inşa edilmektedir. Böylece her bin kişiye 200 metrekarelik alışveriş merkezi alanı düşecektir.

Alışveriş merkezlerinin %65'i Polonya'nın büyük şehirleri Varşova, Lodz, Wroclaw, Krakow, Poznan, Szczecin'de yer almaktadır. Varşova'da 54, Górnolsko-Zagbiowska (Yukarı Silezya) bölgesinde 46, Tricity'de 26, Poznan'da 20 adet alışveriş merkezi bulunmaktadır. Alışveriş merkezlerinin büyük bölümü uluslararası yabancı sermayeli şirketler tarafından inşa edilmektedir.

Polonya'da zincir marketler yaygın şekilde tercih edilmektedir. Büyük zincir marketler, pazarda %35'lik bir paya sahiptir. Bunun yanı sıra, zincir marketlerin express küçük şubeleri de yaygın olmakla birlikte pazardaki payı %20'dir Söz konusu marketler büyük ölçüde yabancı sermayeye aittir. Biedronka, Lidl, Netto, Aldi pazarda önemli paya sahip ve tüketici tarafından bilinen, yaygın tercih edilen zincir süpermarketlerdendir. Polonyalı ithalatçılar acente veya temsilcilikten çok distribütör olarak faaliyette bulunmayı tercih etmektedirler. Distribütörlük anlaşması, tarafların karşılıklı çıkarları doğrultusunda herhangi bir formda yapılabilir. Bu çerçevede, seçilecek distribütörlerin, komünist dönemde malların ithalatı ile iştigal eden dış ticaret kuruluşlarının devamı niteliğindeki şirketlerden seçilmesi mümkün olduğu gibi, sanayi ile güçlü bağlantıları bulunan şahıslardan (mesela büyük dış ticaret firmalarının eski

çalışanlarından) seçilmesi de imkan dahilindedir. Bununla birlikte, distribütörlerin halen büyük ölçüde yerel düzeyde ve küçük ölçekli olarak faaliyette bulduklarının, ithalatı büyük ölçüde kendilerinin finanse ettiklerinin göz önünde tutulmasında fayda bulunmaktadır.

Polonyalı acente ve distribütörler, yabancı partnerlerinden, giderek artan şekilde, pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinde destek sağlamasını, staj verilmesini ve finansman temin edilmesini beklemektedir. Ayrıca, yeni bir ürünün pazarlama maliyetini yüklediği dikkate alınarak, münhasır distribütörlük verilmesi tavsiye edilmektedir. Satış sonrası hizmet ve ürüne ait garantiler Polonyalı ithalatçıların dikkat ettiği hususlar arasında yer almaktadır. Ticaret fuarları, distribütör bulunması için uygun bir ortam teşkil etmektedir.

Mal ve hizmetlerin uygun bir şekilde fiyatlandırılması Polonya piyasasında kalıcı olunması bakımından kritik öneme sahiptir. Küresel mali kriz sırasında Polonya parası zlotinin, dolar ve avro karşısında önemli ölçüde değer kaybetmiş olsa da son yıllarda ciddi bir istikrar arz eden para birimi haline gelmeye başlaması ihraç ürünlerinde fiyat tespiti kolaylaştırmıştır.

Tüketici Tercihleri

Polonya perakende piyasasında yüksek kalite ve zevke hitap eden mağazalara yönelik halihazırda önemli bir potansiyel bulunmaktadır. Polonya halkının geleneksel olarak alışveriş merkezlerine gitme ve alışveriş yapma bir aktivite veya boş zaman geçirme faaliyeti olarak görmesi nedeniyle söz konusu büyük mağazalara ve alışveriş merkezlerine yoğun bir ilgi mevcut olmakla birlikte, özellikle gençler arasında, e-ticaret alışkanlığı hızla yaygınlaşmaya başlamıştır.

Polonya'da pazarlama ve reklam stratejisi açısından yerel özelliklerin dikkate alınması önem arz etmektedir. Görsel ve yazılı basın üzerinden reklam verilmesi şirket imajının yerleşmesi açısından önem taşımaktadır. İhtisas yayınları, dergi ve gazetelere verilebilecek reklamlar da ürün tanıtımı açısından etkili sonuçlar verebilmektedir. Bunun yanı sıra, halkın büyük bölümünün gelir seviyesi Avrupa'nın birçok ülkesinden daha düşüktür ve önemli bir tüketici kitlesi oldukça muhafazakardır ve metropol şehirler ile kırsal yöreler arasında halen büyük fark mevcuttur.

Özellikle yüksek teknoloji ürünlerinde kalite algısı nedeniyle batılı markalar tercih edilmektedir. Son dönemde, yaygınlaşmaya başlayan farklı yaşam temalarıyla birlikte, basit ve güvenli bir yaşam biçimini çağrıştıran komünist dönem temalı nostaljik reklamlarla orta yaş kitlelerine ulaşılması yeni bir trend olarak yaygınlık kazanmaktadır.

Polonyalı tüketici kitlesinin karar sürecinde fiyat performans öncelikli olmak üzere, ürünün son kullanma tarihi ve kalite güvencesi gibi hususlara dikkat ettiği, bilhassa televizyon reklamlarının etkili olduğu görülmektedir.

Ulaştırma ve Taşımacılık Maliyetleri

Polonya, Avrupa kıtasındaki merkezi konumu ve AB'nin Doğu sınırında yer alması nedeniyle önemli ticaret güzergahlarına sahiptir. Baltık kıyısındaki Szczecin, Gdynia and Gdansk limanları Orta Avrupa'nın kuzey denizlerine açılımını sağlamaktadır.

Ticari faaliyetler yoğun olarak Polonya'nın Baltık kıyısındaki Tricity olarak adlandırılan Gdansk, Gdania, Sopot liman şehirleri ve Almanya sınırındaki Szczecin Limanı üzerinden sürdürülmektedir. Gdansk limanından yıllık 21 milyon ton yük elleçlenmektedir. Polonya, 118 gemilik ve 1.929 bin gross tonluk bir ticari filoya sahiptir. Özellikle Tricity bölgesinde yeni yatırımlarla limanların kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Avrasya'dan Avrupa'ya karayolu ile yapılan taşımacılıkta da Polonya yaygın olarak tercih edilmektedir. Gelişmiş bir otoyol altyapısı bulunmakla birlikte, karayollarının 763 kilometresi otoyol, 662 kilometresi ekspres yollardan oluşmaktadır.

Polonya'nın en büyük uluslararası hava limanı Varşova Frederic Chopin Hava Limanı olup, 60'ın üzerinde ülke ile doğrudan uçuş bağlantısı bulunmaktadır. Kraków, Gdansk, Katowice, Poznan, Wrocław, Szczecin ve Łódź şehirleri de uluslararası hava limanlarına sahip olup, önemli modernizasyon çalışmaları yürütülmekte veya planlanmaktadır. Varşova yakınlarındaki Modlin askeri havaalanının modernize edilip kısa süre içerisinde uluslararası charter seferlerine açılması planlanmaktadır.

Polonya'da geniş bir demiryolu ağı bulunmakla birlikte, AB'nin Rusya Federasyonu ve BDT ülkeleriyle demiryolu bağlantısı Polonya üzerinden gerçekleştirilmektedir. Polonya Devlet Demiryollarının (PKP) ekspres yolcu eğilimleri, yüksek kaliteli hizmet sunmakta olup, Viyana, Prag, Berlin gibi komşu ülke şehirlerine ve Katowice ve Krakov gibi iç merkezlere de ulaşım sağlamaktadır. Genel olarak ülkenin demiryolu ağı da modernizasyona ihtiyaç duymaktadır.

Hükümet, AB Fonları aracılığıyla demiryolu sisteminin modernize edilmesi, tren hızlarının AB ortalamasına çıkartılmasına yönelik kapsamlı bir yatırım programı yürütmektedir.

Yatırım Teşvikleri

Polonya, Orta ve Doğu Avrupa'da doğrudan yabancı yatırımlar bakımından en çok tercih edilen ülkeler arasında yer almaktadır. İstikrarlı ekonomik büyüme, artan AB Fonları ve diğer teşvikler Polonya'nın yatırım açısından cazibesine katkıda bulunmaktadır. Polonya hükümetinin yabancı yatırımcıları özellikle de imalat sanayi, ulaşım, iletişim, yeşil teknolojiler alanında sunduğu destek programları ile ülkenin yatırım destinasyonu olarak çekiciliğini artırmaktadır.

Polonya, yerli ve yabancı yatırımcı arasında herhangi bir ayırım gözetmeden birçok alanda farklı destek unsurlarıyla birlikte yatırım teşvikleri sunmaktadır. Yatırım teşvikleri;

- AB Fonlarından hibeler, yatırım ve istihdam, Ar-Ge faaliyetleri, çevrenin korunması, eğitim programları, lojistik, yenilebilir enerji gibi alanlar için tasarlanmış ulusal programlar için hibeler,

- Polonya hükümeti teşvikleri (Ar-ge projeleri, Çevresel Projeler, Polonya Ekonomisi İçin Önem Arz Eden Yatırımların Desteklenmesine İlişkin Program)
- Özel Ekonomik Bölgelerde kurumlar vergisi muafiyeti
- Gayrimenkul vergisi muafiyeti
- İleri Teknoloji ve Ar-Ge Şirketleri için Teknoloji Parkları
- Yeni teknoloji alımı için tecihli vergi indirimleri
- Ar-Ge Merkezleri için tecihli vergi indirimleri

Polonya, AB Uyum Fonlarından bölgede en çok yararlanan ülke olarak 2021-2027 döneminde 66,8 milyar avro fon alması öngörülmektedir. Söz konusu fonların, yenilikçi ekonomi, Ar-Ge, altyapı, enerji ve sağlık yatırımlarında kullanılma üzere tahsis edilmiştir.

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Polonyalı şirketlerle yapılacak iş görüşmelerinde toplantı ve ziyaretlerin önceden ayarlanması (ideal olarak bir hafta öncesinden) ve bir iki gün öncesinde telefon veya eposta aracılığıyla teyit edilmesi önerilmektedir. Zamana riayet etme son derece önemlidir. Geç kalınması güven sorununa ve olumsuz yargıların oluşmasına neden olabilecektir. Gecikme söz konusu ise öncesinde telefon veya mesaj ile bilgi verilmesi yararlı olacaktır.

Pazar günleri toplantı talebinde bulunulmamasında fayda görülmektedir. Polonyalılar genel olarak bugünü çalışmaktan uzak bir şekilde aileleri ile birlikte geçirmek veya ibadet etmek üzere kullanmaktadır.

Resmi çalışma zamanları Pazartesi-Cuma günleri 8:00-16:00 saatleri arasındadır. Öğle yemeği için resmi bir tatil öngörülmemiştir. Toplantı için en uygun zaman sabah 10:00 ve öğleden sonra ise saat 14:30-16:00 arasındadır. Çalışma saatleri dışında Polonyalı iş ortaklarını aramaktan kaçınılmalıdır. İhtiyaç durumunda, telefon mesajı veya e-mail yoluyla iletişime geçilmesinde fayda görülmektedir.

Polonya'da genel olarak Temmuz, Ağustos ve Aralık aylarında kısıtlı iş programları yürütülmekte olup, bu aylarda genelde tatil yapılmaktadır. Randevu ayarlamalarında bu durumun dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Görüşmelerde resmi giyim tercih edilmesi ve kartvizit bulundurulması faydalı olacaktır. Kartvizitteki yazı dilinin tercüme edilmesine gerek bulunmamaktadır. İngilizce yazılmış kartvizitler kabul görecektir.

Polonya'da ticaret hayattaki hiyerarşik yapı ve prosedürlere bağlılık nedeniyle görüşmelerde hızlı yanıt ve teyit almak kolay olmamaktadır. Polonyalı muhatapların genelde ilk görüşmede herhangi bir reaksiyon vermedikleri, uzun iç istişarelerden sonra hareket edilmesi yönünde genel bir yaklaşımı bulunmaktadır. Görüşmeler esnasında zaman zaman sessiz duraklamalara şaşırılmamalıdır.

Ülkemiz firmalarıyla ilk defa çalışan Polonya firmaları genellikle küçük sevkiyatlarla başlamakta, ürün ve ihracatçılara güvenin oluşmasıyla birlikte daha büyük hacimlerle çalışabilmektedirler. Görüşmelerde firmanın güveninin kazanılması, ilişkilerin daha iyi yürütülmesine imkan sağlayacaktır. Şirket atmosferini iyi değerlendirip, sunulabilecek imkan ve tavizler hakkında konuşulması faydalı olacaktır.

Tanıtım amacıyla görsel malzemeler etkili olacaktır. Tanıtım malzemelerinin veya broşürlerin dili karşı tarafın isteği doğrultusunda İngilizce veya Almanca olarak hazırlanabilir.

Hediyeleşme

Polonya'da genel olarak iş ilişkisinin başında veya sonunda karşı tarafa küçük bir hediye verilmesi yönünde bir alışkanlık mevcuttur. Hediye aşırı pahalı olmamasına dikkat edilmeli, genellikle kişinin temsil ettiği kültürü simgeleyen bir hediye tercih edilmesinde fayda görülmektedir.

İş Kıyafeti

Küçük ve orta ölçekli şirketler (bankalar ve danışmanlık şirketleri hariç), yöneticiler günlük kıyafetleri tercih etmektedir.

Polonya'daki iş kültürü zenginliğin belirtisi olabilecek gösterişli kıyafetler için uygun bulunmamaktadır. Polonyalı ortaklarınız için giyiminizin temiz, özenli ve iyi durumda olması yeterli olacaktır.

Büyük şirketlerde sade kıyafetler, fazla renkli olmayan kravatlar kabul görmektedir. Parlak renkli kıyafetler pek makbul görülmemektedir.

Erkeklerin resmi etkinliklerde takım elbise ve kravat tercih etmesi gerekmektedir. Kadınların uyumlu ve fazla gösterişli olmayan takım kıyafet veya elbise tercih etmesinde fayda görülmektedir. Parlak renklere kaçınılmalıdır. En fazla tercih edilen renkler siyah, gri, kahverengi, bej ve lacivettir. Mücevherlerin de sade olmasına özen gösterilmelidir.

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.